

NARODNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan opoldne, izven nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 23.

URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

TELEFON STEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem čeku uradu štev. 13.633.

Ne odobravamo.

V bivši Avstriji so vladali Nemci. Ti so se smatrali za »Herrnvolke«, vsi drugi narodi pa, ki jih je žensitovanijska sreča (ali pa smola) pripeljala pod habsburško žezlo, so bili manjvredna rasa, narodi druge vrste. Dosledno temu nazarju so mogli doseči ministrska mesta redoma samo Nemci, ki so imeli poleg svojega nemškega pečata še kakšen ple-menitaški naslov na svojih vizitkah, za ostale narode pa so bili ministrski sede-ži previsoki. Sele proti koncu Avstrije se smeli vsi vstati na ministrske klopi tudi Čehi in Poljaki. Toda, ko so bili Čehi enkrat ministri, so bili polnopravni ministri, na katere ni nihče prevzetno in prezirljivo gledal od zgoraj dol. Nemški ministri so bili tako obzirni, da za časa vojske niso hoteli na svojih se-jah peti svojih zaglaslanih nacionalnih glasospevov na nemško orožje v navzoč-nosti češkega ministra, samo da ne bi žalili njegovega slovanskega čutenja...

Tudi v naši državi imamo več narodov, katerih posamezni delci, državljani, so sicer po ustavi enakopravni, v praksi pa le čutimo vsi neenakopravnost, tako da moramo prav pogostokrat poslušati pesem o državljanih in narodih prvega in drugega razreda. Tudi pri nas ni nobene zapreke, da ne bi mogli državljani druge vrste postati celo ministri, toda to je križ, da ostanejo tudi kot ministri še vedno v drugi vrsti. O najvažnejših za-vedah se posvetujejo in sklepajo navad-no le ministri prve vrste, oni druge vrste pa se smejo pomenkovati le o domačih rečeh. In če je kdo minister druge vrste, doživi pri nas celo to srečo, da mu mini-strski tovariši prve vrste niti tega ne po-vedo, ali je še minister ali ne...

V bivši Uzunović - Korošcevi vladi smo imeli Slovenci tri ministre. Ker Slo-venci kot narod ne spadamo v prvo ka-tegorijo, je jasno, da tudi Slovenci-ministri ne spadajo vanjo. Samo to je zlo, da ustava razredne delitve ministrov ne pozna. Zato pa so Slovenci, ki ustavo poznajo, trdno prepričani, da so tudi mi-nistri slovenskega rodu kraljevski mini-stri in polnopravni člani kraljevske vla-de, z vsemi pravicami in dolžnostmi kra-ljevskih ministrov. Kakor vsi kraljevski ministri tako imajo tudi slovenski mini-stri vsó pravico ne le do avtomobila, do salonskega voza in do ministrske plače, ampak tudi pravico, da se jih spoštuje in ceni tako, kakor to pritiče dostojan-stvu kraljevskega ministra.

Dogodil pa se je slučaj, da slovenski ministri niso bili deležni spoštovanja in uvaževanja, ki jim pritiče. To pa ne od strani kakšnih surovih razbrdancov, za katere se nihče ne zmeni, ampak od strani svojih ministrskih tovarišev. Ka-kor poročajo, so se gospodje ministri »prve klase« izpozabili celo tako daleč, da svojih »drugovrstnih« kolegov niso obvestili niti o važnem uradnem aktu celokupne vlade, o demisiji...

Tega postopka ne moremo označiti drugače kot z besedo: skrajna breztakt-nost. Tako ne smemo postopati niti pri-prosti ljudje, kaj šele tisti, ki bi se mo-rali odlikovati z dobro vzgojo! Dobro vzgojen človek ne bo spoštoval le kra-ljevskega ministra, ne bo spoštoval v njem le zastopnika svoje kraljevske vla-de, ampak bo spoštoval v njem tudi za-stopnika tistih državljanov, ki jih zastop-a, in zastopnika tistega naroda, čegar član je. Dobro vzgojeni ljudje znajo si-cher držati distanco do onih, ki niso nji-hovi vrstniki, a nikdar se ne spozabijo tako daleč, da bi omadeževali svojo last-njo čast z zaničevanjem in s preziranjem tuje časti. Gentleman ni nikdar nadut in

Ugibanja.

KONEC »KLUBOKRACIJE«. — SLOVENCİ NE PRIDEJO V VLADO. — NESO-GLASJA MED PAŠIČEVCI IN VLADO. — NOVE VOLITVE BO VODIL BOŽA MAKSIMOVIC.

Beograd, 20. aprila. Sele včeraj se je odražal točen dojem, ki ga je napravil padec Uzunovičeve vlade in prihod no-ve vlade Velje Vukičevića na politične kroge. Cela kriza se je odigrala nenava-dno hitro. Poedini prvaki stranke so že izrazili svoje mnenje o njej, a večina po-slancev in poslanskih krogov vse do dan-es se ni zavzela pravega stališča na-pram dogodkom.

Kot glavna karakteristika teh dogodkov se omenja način, kako je bila sestavljena nova vlada. Lahko se reče, da je s tem dovolj jasno naglašeno, da se je napravil konec takozvani »klubokraci-je«, ki je dosedaj delala dinamiko naše-ga političnega življenja preveč počasno in neekspeditivno in da je napravljen konec neomejenih oblasti klubov, ki so ovirali normalni razvoj razmer. Protestni glasovi, ki so se prvi hip čuli, so utihnili in vse se pomaloma pomirja z dejstvom, kakor je.

Glavni predmet razgovorov političnih ljudi je bil, da se sedanja vlada, v kateri je še veliko število nepopolnjenih mest, popolni. Prvotne vesti, da bodo v vlado pozvani tudi predstavniki Slovencev, se smatrajo danes za precej neosnovane. S tem so se v ostalem pomirili tudi Slo-venci sami, kakor se to da razbrati iz včerajšnjega komunikeja njihovega kluba. Takozvani pašičevci računajo na to, da vstopi v vlado brezpogojno še neko-liko njihovih predstavnikov, v glav-nem zato, ker so oni s svojim pasivnim postopanjem omogočili Vukičeviću, da je tako gladko izvedel svojo delikatno mi-

sijo. A z druge strani so zopet znaki, iz katerih se da sklepati, da odnošaji pašičevcev napram Vukičeviću niso ravno najboljši. To se sklepa iz konflikta, do katerega je včeraj prišlo med predsed-nikom vlade in predsednikom parlamen-ta v pogledu sklicanja včerajšnje seje skupščine.

Vukičević je bil mnenja, da je odveč, da bi se vobče vršila še kaka seja par-lamenta, medtem ko je Marko Trifković odločno na tem vztrajal. Seja se je zares tudi vršila in je bil na njej prečitan ukaz o novi vladi in o odgoditvi parlamenta. Kar pa je zelo značilno, je to, da noben član vlade ni prisostvoval seji in je bil tako vidno podan izraz nesoglasja, ki obstoja med vlado in parlamentom. Vče-raj se je govorilo, da ni izključeno, da poda Trifković ostavka na svoj položaj, a so sami pašičevci hitro demantirali te vesti. Trifković je kot predsednik skup-ščine hkrati predsednik glavnega odbo-ra, ki vodi vse volitve; take pozicije pa seveda noben pašičevac ne da iz svojih rok. Kot nekaka senzacija se je pojavila kombinacija, da bi Boža Maksimović zo-pet mogel prevzeti ministrstvo notranjih del in to po 1. avgustu, ko se bodo, ka-ker se splošno računa, razpisale volitve. Takrat je stvar z njegovo obtožnico po-vsem brezpredmetna in bi on kot izvr-šten strokovnjak zopet izvedel volitve. Iz te kombinacije so se napravljali še nadaljni zaključki, da do rekonstrukcije vlade vobče ne pride do 1. avgusta, ko bodo razpisane volitve.

Radić o novi vladi.

Zagreb, 20. aprila. Stjepan Radić je sprejel sinoči ob 7. novinarje in jim je o sedanjí vladi rekel tole: Sedanja vlada je sicer zasedaj še srbska, a ne srbian-ska, ker so v njej trije Bosanci. Eden je zelo nepripraven, drugi istotako, a tret-ji bo imel v svojem resoru priliko, da pokaže, ali je dober. Tu je tudi odličan Vojvodinec dr. Svetozar Stanković, ki pozna vse uredbe za obrambo od popla-ve. Tu je Šumenković, ki je izvoljen v Južni Srbiji. Neugodno je, da je advo-kat v ministertvu za zgradbe, a dobri ju-risti so lahko povsod koristni. Značaj vladi dajejo ljudje nestrokovnjaki in pri-jatelji Ljube Jovanovića, torej oni radi-kali, ki nimajo označbe, da so korupcio-nisti ali policaji. V prvi skupini je voj-ni minister, minister za promet in mini-ster financ, torej so najvažnejši resori v rokah nestrankarjev. Bogdan Marković je steer radikal, ali ni zastopnik niti član kluba in ni vezan na klubske spore in borbe. Skupino Ljube Jovanovića zastop-a Velja Vukičević z dvema ministrstvom, potem Svetozar Stanković z dvema ministrstvom. Ta dva sta najboljša sku-pina med osmimi ministrstvi, a k njima

surov — to je stvar nadutih parveni-jev.

Ni surov niti napram klerikalcem, zla-sti če so ti zastopniki naroda. Noben takt ne zahteva, da smo napram ljudem, ki nam niso pri srcu, goreče ljubeznivi, zahteva pa, da smo korektni in obzirni. Obzirnosti pa slovenski zastopniki v biv-ši vladi pri demisiji vlade niso bili de-ležni, in to je za Slovence žalitev, tudi za nas, ki nismo klerikalci. Mi to žali-tem konstatiramo, a jo z dostojanstvom odklanjamo.

je treba prišteti ministra brez »torbe« malega Ninka, katerega pomen je s tem narasel, ker mu ni treba nositi odgovor-nosti ne za proračun in ne za zunanjo po-se, a ima priliko, da v ministrskem svetu odloča s svojim poštenjem in in s svojim iskustvom, s svojim smislom za štedenje in s svojo nepopustljivostjo na-pram vsem partizanski zahtevam. On je tu kot zmag. Demokrati so dali slabše, rekel bi svoje najslabše ljudi. Marinko-vić ima težko dedščino, on je oče nettun-skih konvencij in sedaj bi bilo treba, da to svojo deco poje ali pa pusti, da ta deca sne našo državo. Tega drugega mi ne bomo dovolili. Drugi demokrat je Su-menković. Kakšen je, bomo videli. Tretji je Miović, izvoljen v Nišu in pravijo, da je najslabši človek v Demokratski stran-ki in v celem parlamentu. To je slabo priporočilo za ministra socialne politike. Potem pride Kumanudi, ki bi bil rad si-lotma dobil finance, a je dobil šume in rudnike. Dr. Spaho je v tem zlu še naj-boljši iz Bosne. Vlada ima pet praznih portfeljev, od katerih čaka najvažnejši kakor pravijo, na Božo Maksimovića. To je neverjetno, a ni nemogoče. Ako se to zgodi, bo ta vlada najslabša od vseh do-sedanjih. Dve najvažnejši ministrstvi, čakata, kakor pravijo, na pašičevce. Pa-šičevci čvrsto računajo na to, da bo Ve-lja Vukičević sezul lovske čevlje in obul mrtvega Pašića copate. Sedaj je vlada lovska na vse strani. Ako bi pašičevci šli v njo, bi bila mrtvaška najprej zase in tudi Bog ne daj, za državo. Dobil sem tri zelo zanimiva pisma od srbskih poli-tikov, od katerih se tretje končuje tako: Vlada je boljša kakor njen glas. Ni se-stavljena ravno parlamentarno, a ima odlične delavce. Ako pojde še Seljačka

stranka v njo, bo to najboljša vlada od našega osvobojenja. Tako moj prijatelj. Jaz pravim, ujedineni smo, hvala Bo-gu, a svobodni nismo. Mi Hrvati ne sme-mo v to vlado. Šli bi v njo samo tedaj, ako se naša zunanja situacija poslabša. Sreča je še, da naš narod ni obupan in da ima ta vlada vsaj kvalifikacijo, da iz-ve volitve kakor so bile 1923 pod Mho-radom Vujičevićem. Pravim, da bomo ime-li vt em slučaju večino, naj de'a kdo, kar hoče. Srbijanski seljaki bodo imeli 50 do 60 poslancev, mi jih bomo imeli 70 do 80. Radikalov v Bosni ni, v Makedo-niji jih ni, ne korupcionistov, ne poli-cajev, niti jovanovičevcev ni. Niti v Voj-vodini jih ni. V Srbiji bodo oni sedaj je-dli z demokrati, a najprej se bodo v vla-di skupno pojedli, i, pa jim dober tek!

SEJA ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 20. aprila. Včeraj popoldne ob 4. in pol se je začela seja zakonodaj-nega odbora.

Preseanik odbora Ljuba Živković je v začetku dejal, da ni bil takrat, ko je bil podan predlog zakona o centralni upravi, receno, da je to že četrti pred-log. Takrat sem izjavil, da želim, da bi bil ta predlog tudi zadnji. Danes pa ni-smo gotovi, ali bo to zadnji predlog in zato, ker nimamo od vlade nikake izja-ve v pogledu tega zakonskega projekta, se mi zdi, da bi bilo najboljšo, ako se ta-ko dela, da se pride v stik z vlado in da se vpraša pristojni minister, ali ostane pri tem, da se nadaljuje delo po tem za-konskem projektu in da se to delo do-vrši ali ne. Ako bo odgovor pozitiven, potem bomo posel izvršili na eni seji. Ako pa bi bil odgovor negativen, potem bi se vrnili na projekt kazenskega za-kona.

Za njim govori dr. Kojić, ki misli, da ne more biti nikakega odborovega delo-vanja brez prisotnosti vlade. Živković odgovarja Kojiću in pravi, da bi odbor prevzel naše težko odgovornost, ako bi brez sodelovanja odgovornih članov vla-de nadaljeval z razpravljanjem. Za njim povzame besedo Vesenjāk, ki se strinja z izvajanjem predsednika in pravi, da je brezpogojno potrebno izenačenje naše zakonodaje. Skupščina, a zlasti zakono-dajni odbor, ki ima važne naloge, mora izkoristiti vsak moment za delo.

Govorili so še dr. Kojić, dr. Janjić, Se-kula Drljević. Vsi so se strinjali z mne-njem Ljube Živkovića, ki odgodi sejo za danes ob 3. popoldne, a medtem se bo sestel s predsednikom skupščine in s predstavniki vlade.

ANGLIJA PROTI ITALIJI.

London, 20. aprila. »Times« prinaša članek, ki je inspiriran od angleške vla-de. V tem članku se jako ostro napada Mussolinijeva politika proti Jugoslaviji, zlasti o priliki zadnjega komunikeja agencije »Stefani«. V tem komunikeju se brutalno pravi, da se tiranska pogodba Jugoslavije nič ne tiče in se demantira, da bi bila Italija pripravljena za direktna pogajanja z Jugoslavijo.

V »Timesovem« članku je rečeno, da je Chamberlain svetoval jugoslovenski vladi, da naj ratificira neke gospodarske konvencije z Italijo, a Italija bo s svoje strani morala interpretirati tiransko po-godbo tako, da prepriča Jugoslavijo, da tiranska pogodba ne znači nikakih po-gojev, po katerih bo Italija ščitila to ali ono albansko vlado. Ako se bo Italija še nadalje odtegovala direktnim pogaja-njem z Jugoslavijo in jih preprečevala ali pa zavračevala vsak sporazum, potem bo Anglija skupno s Francijo poprijela druga sredstva, ki bodo uverila Musso-linija, da se more samo tako in nikakor drugače rešiti spor z Jugoslavijo.

V. seja ljubljanske oblastne skupščine.

Včeraj dopoldne ob 11. uri se je vršila v mestni posvetovalnici V. seja ljubljanske oblastne skupščine. Pred skupščinsko sejo so se vršile seje posameznih klubov. Ker se je dnevno, da e na dnevnem redu proračunska debat., je bila radi tega galerija spajala zelo zasedena, proti pol dne pa se je skoro popolnoma izpraznila. Poslanci so bili polnočestilno navzoči.

Predsednik dr. Marko Natlačen je točno ob 11. uri otvoril sejo, konstatiral sklepčnost in imenoval tajnikom seje poslanca Hinka Lebingerja in Gabriela Oblaka. Nato je predstavil skupščini navzočega velikega župana ljubljanske oblasti dr. Frana Vodopivec, iskreno ga pozdravljajoč v svojem imenu in v imenu vse skupščine. Predsednik prosi velikega župana, naj vedno sodeluje s skupščino, tako da bo njegovo delo res v korist in napredek dežele in tudi vse države.

Večina pozdravi velikega župana s ploskanjem.

Veliki župan dr. Vodopivec se zahvali predsedniku in skupščini za pozdrav z daljšim govorom, povdarjajoč, da v idealno zamišljeni in demokratično urejeni državi ni in ne more biti nikakega nasprotja med državno upravo in samoupravo. S tako širokimi in neodvisnimi samoupravami kakor pri nas, se ne more ponasati skoro nobena velikih evropskih demokracij na kontinentu. Država si je pridržala neprijetnejše delo, takorekoč policijo v širšem smislu besede; samoupravam pa je prepustila mnogo hvalnejše delo, ki ima za neposredni cilj povzdigo in prosper materielne in deloma tudi duhovne narodne kulture.

Med govorom velikega župana vpade dr. Kramer, ki izjavi, da ima po volji SLS vrhovno kontrolo nad samoupravami finančni minister. Veliki župan le na kratko reagira na to opazko.

Govor velikega župana je sprejela večina z živahnim odobravanjem.

Predsednik dr. Natlačen poka nato poročilo oblastnega odbora. Oblastni odbor ni mogel doseči kak pozitivnega uspeha z ozirom na to, da bi se oblastnim poslancom dovolile železniške ugodnosti. V Beogradu so se pokazali tej želji še dokaj naklonjeni. Na odločujočem mestu v Beogradu so dejali predsedniku, da bi dali slovenskim poslancom pravico imunitete, ker so uverjeni, da so zanj zrel. Niso pa vsi kraji v državi enako zreli in zato ne morejo izdajati izjemnih odredb, ki bi veljale samo za en del države.

Pač pa je bilo ugodeno, s čl. 322. finančnega zakona, da preide vsa imovina bivših dežel na teritoriju bivše Avstrije na oblastne samouprave.

Izpolnjena je bila s čl. 323. finančnega zakona tudi zahteva, da se dodo oblastnim skupščinam na teritoriju bivše Avstro-Ogrske pravice, da morejo vse bivše deželne zakone menjati, dopolnjevati oziroma jih razveljaviti.

Predsednik izreče nato višjemu ravnatelju Zamidi zahtevno oblastne skupščine za skrbno čuvanje deželne imovine.

Nato snorči predsednik, da je oblastni odbor najel zase prostore v poslojpu Kmetij-

ske družbe na Turjaškem trgu. Ni pa bilo mogoče najti kakih primernih prostorov za zasedanje oblastne skupščine. Oblastni odbor se ni poslužil pooblastila za najetje posojila 700.000 Din, ker je finančno ministristvo nakazala za namene oblastne samouprave 700 tisoč dinarjev državnega posojila.

Oblastni odbor je prevzel v svojo službo nekaj reduciranih uradnikov, oziroma slug.

Oblastni odbor je predložil skupščini poročilo o proračunu za leto 1927. Izgotovljena sta dva proračuna, prvi o obsegu sredstev, ki so predvidena za oblastno skupščino za letošnje leto iz njenih lastnih virov; drugi, širši proračun pa vsebuje obseg delovanja samouprave za najbližjo bodočnost in ugovarja smernice, katerih naj bi se oblastni odbor držal pri prevzemu posameznih poslov od strani države.

Predsednik odkaže proračun odseku za finančne zadeve.

Predsednik poroča nato o 120 predlogih, ki s jih vložili posamezni poslanci. Ti predlogi se nanašajo večinoma na cestna popravila, zgradbe novih cest, na komunalne naprave, dalje na razpis volitev v občinski svet v Ljubljani, na razpust nekaterih občin, prevzetje uradniškega aparata, na izvedbo volitev v sreske skupščine, na razpust cestnih odborov po velikem županu dr. Baltiču, na zgradbo železniške proge Straža-Kočevje, na ukinitve davka na ročno delo, na razne panoge socialnega skrbstva ter na razne poljedelske, zdravstvene in komunalne in prosvetne zadeve itd.

Pri tej točki postane seja živahnejša, ko zahteva socialist Sitar nujnost za svoj predlog glede zgradbe stanovanjkih hiš v Trbovljah. Predsednik odkloni nujnost z motivacijo, da predlog ni bil dovolj jasno označen kot nujen. Nastane zopet živahna debata o poslovniku.

Skupščina preide na čitanje zapisnika zadnje seje. Predsednik želi, da preide skupščina preko čitanja zapisnika, ki si ga poslanci lahko kar sami ogledajo.

Poslanec Lebinger prečita zapisnik zadnje panje ni običajno! Na ta ugovor odredi predsednik čitanje zapisnika.

Poslanec Lebinger prečita zapisnik zadnje seje.

Predsednik nadalje sporoči, da je poslanec Alojzij Kulnar iz litiškega okraja odložil svoj mandat. Na njegovo mesto pride v skupščino Ivan Avsenek.

S tem je bil dnevni red izrpan. Predsednik sporoči, da se vrši v sredo ob 9. uri dopoldne v prostorih oblastnega odbora seja finančnega odseka. Popoldne pa zborujeta odseka za javna dela in za kmetijske zadeve.

Prihodnja seja oblastne skupščine je jutri, v četrtek, s sledečim dnevnim redom:

1. Proračun za leto 1927.
2. Razprava o prošnji občin Motnik, Špitalič in Trojane za priključitev k ljubljanski oblasti.

Sledi nato še kraška debata o poslovniku, v katero posežejo poslanci dr. Kramer, Tavčar, Sitar in ž. Župančič ter predsednik. Med splošnim nemirno zaključijo predsednik dr. Marko Natlačen sejo.

Žalostno, toda resnično.

Zagreški »Obzor« je priobčil v svoji velikišni številki obširen članek o razmerah v naši državi, ki zasluži tudi pozornost Slovencev. Iz vevleku se glasi:

»Srbijanci so od l. 1913. dalje vse svoje sile zastavili na to, da izzovejo na Balkanu krizo. Po zmagi nad Turki leta 1912 se je misel osvobođenja razvila na ujedinjenje vseh Srbov. V svetovno vojno je vstopila Srbija z načrtom, da osvobodijo Bosno in Hercegovino z Boko Kotorsko vred ter da se ujedinijo s Črno goro. Ta ideja je obvezala predvsem mladino.

O Hrvatih in Slovencih Srbijanci niso mnogo vedeli, ker se tudi v šolah niso učili o njih. Zato tudi razum neakih intelektualcev (Skerlić, Protić) nihče ni niti mislil na ujedinjenje vseh južnih Slovanov. Verske in kulturne razlike so bile velike, upanje na uresničenje te ideje pa je bilo silno majhno, in zato so smatrali to idejo splošno za utopijo. Sele z nastopom Wilsona se je pokazala možnost vsvaritve te ideje, toda na Pašića

je bilo treba zelo pritiskati, da je to idejo priznal, seveda s svojimi pridržki.

Tako ni čudno, da se je vse javno mnenje v Beogradu postavilo na stran Pašića, ki je smatral novo kraljevino SHS samo za nadaljevanje bivše kraljevine Srbije. To mišljenje je izraženo tudi v senžermenski mirovni pogodbi. Zato so Srbijanci še danes prepričani, da so samo oni ustvaritelji te države, mi »prečani« pa smo bivši sovražniki, ki nimamo nikakih zaslug za novo stanje. Kjer pa niso zasluze enake, tam tudi ne morejo biti enake pravice. Tega prepričanja se ne da izbiti Srbijancem iz glave. Po Srbijanskem naziranju vendar ne more imeti invalid, ki se je žrtvoval za to državo, enakih pravic kot oni, ki se je kot avstro-ogrski vojak boril proti tej državi. Ta argument je za vsakega Srbijanca tako jase, da smatra zahtevo po neki enakopravnosti naravnost za izzivanje.

Hrvati, Slovenci, bosanski muslimani, Crnogorci — to so sami nezanesljivi elementi,

da ne govorimo o Madjarih in Nemcih. Ze sen z avstrijske, srbske in slovenske, da ločejo (saj bi, kar so, dokazuje, da oni naspram seje ujedinjenju, kajti, če bi bili za ujedinjenje, bi u edinjenje razumeli tako kot ga je razumel Pašić, da žive v državi samo »Srbi, treh verozvovedi.«

Kdor razume ta duh, razume tudi, zakaj Beograd tako trdovratno odklanja jugoslovanstvo. Ta bo tudi razumel, zakaj je ostala vsi moč v rokah Srbijancev, ki so že pred vojno odločevali usodo Srbije. Srbijanci mislijo, da se je Srbija le razširila, in da se zato vse lahko nadaljuje tam, kjer so nehali leta 1914.

Če je prišel kak Hrvat ali Slovenec po naključju na najvišje mesto, se ni smatralo za dobro pustiti ga brez kontrole ali pa mu zaprati državne tajnosti. Pod Uzunovićem smo prišli celo do dve vrst ministrskega sveta. Če so bili navzoči samo radikalni ministri, so sklepali o najvažnejših zadevah, če pa so bili na seja tudi radičevski ministri, so govorili le o navadnih, domačih stvareh!

Rezultat tega sistema je ta, da izvajajo Srbijanci že osmo leto praveci »dumping« s svojim uradništvom, s katerim zasedajo polgama vse državne službe. Gimnazije v Srbiji producirajo toliko dijakov, da bodo Hrvati in Slovenci kmalu odveč in celo v mornarici bodo Srbi kmalu imeli večino. Ta sistem pa se da izvajati le s tem, da so si Srbijanci zagotovili v parlamentu večino na podlagi predvojne statistike prebivalstva, ki daje Srbijancem okoli 30 mandatov več kakor bi jim pravzaprav pripadalo. Zato je v parlamentu vedno po 200 Srbov proti 100 Hrvatim in Slovencem. Srbska večina v parlamentu pa je jamstvo, da bo ostala tudi diplomacija, armada in vsa uprava v srbskih rokah.

Kdor to razume, mora reči, da bi se nam lahko še mnogo slabše godilo kakor se nam godi. Treba je preledati le v Črno goro, ki se je tudi živela v dveh vojnah. Ne smemo dalje pozabiti, kakšno slavo je uživala Srbija pred 8 leti, na bomo razumeli, da pripisujejo Srbi sami pravo na vojno odškodnino in razumeli bomo tudi, zakaj so toliko denarja potrosili za Beograd.

Če upoštevamo vse te psihološke momente, bomo razumeli tudi prepričanje Srbov, da morejo in smejo le oni sami vladati in da se ne sme državo krmilo izr čiti onim, ki goje še danes simpatije za Labe in Ogře in Nemce in Avstrije. Tako je treba razumeti tudi centralizem, iz katerega so izključeni Hrvati in Slovenci.

Naravno je torej, da so imeli radikali in demokrati vedno večino in da so ostala vsa ministristva vedno v rokah enih in istih ljudi. Če je v tako vladu zlezal tudi Hrvat ali Slovenec, je služil navadno za figuro ali pa kot sredstvo za zatiranje Hrvatov in Slovencev.

S tem sistemom je v zvezi tudi sistem koncesij. Kakor so v Srbiji nekajd protežirali okraje, ki so glasovali za vladu, tako se tudi sedaj ustrezajo onim, ki so v vladi. Dokler so bili klerikalci v opoziciji, se je Sloveniji slabšo godilo, čim pa so podprli radikale, so dosegli lepe uspehe. Turke v Macedoniji so nagradili, ko so glasovali za ustavo, a ko so prešli v opozicijo, je moral Ferid beg Draga v ječo.

V svojem jedru je ta sistem madjarski sistem, ki ga čitimo tudi v zunanji politiki. Ko je šlo za Reko in Dalmacijo, so bili v Beogradu prav prijatelji z Italijo, in ko so prišle na dnevni red nettunske konvencije, se Beograd ni uniral. Ali danes, ko je na dnevnem redu tiranska pogodba, je stvar drugačna! Danes vpije Beograd, ker uvideva, da sega ena in ista politika od Rapalla do Tirane.

Danes morajo tudi v Beogradu spoznati, da bomo v slučaju vojne vsi trpeli enake žrtve!

Mogoče bo to romelo, da bodo začeli gledati na »prečane« drugače kot doslej.

Politične vesti.

— Dva proračuna za ljubljansko oblast. Proračun za ljubljansko oblast, ki smo ga objavili včeraj, e bil izdelan s predpostavko, da bo vlada dovolila iz državnega proračuna znatne zneske za oblasti. Z ozirom na izrečeno v vladi, pa je bil predložen oblastni skupščini še en proračun, mnogo krajši in skromnejši, ker se opira le na lastne dohodke oblasti. »Mali« proračun izkazuje le 2.368.000 Din stroškov in skoro ravno toliko

kritija, dačim je po »velikem« proračunu predvidenih skoro 50 milijonov Din stroškov in dohoda v.

— Samouprava o novi vladi. Glavno glasilo radikalne stranke »Samouprava« piše o novi vladi, da je rezerviran. »Samouprava« dvoni, da bi se m gla nova vlada opirali na večino v parlamentu, z držanja »Samouprava« na rami n vi vladi sedi, da radikalni člani sedenja vlade niso n svoji polcižjih kot eksponenti radikalne sr nje, ampak kot privarne osebe, kar veji teli za demokrate, ki so v vladi. Ob je na d kazuje, da ima sedan vlada v recej diktatorski značaj.

— Izjava Jure evanskega k uba. Jugoslovanski klub je izdal o polcižjih sledeti komunik: »Jugoslovanski klub je razpravljaj sedenjem političnem polcižju in ugodel, da je bila sedanja koalicijska NRS in SLS v popolnem medsebojnem sporazumevanju, da je imela dovoljno večino v parlamentu in da je začela uspešno reševati gospodarsko krizo v državi, na temelju programa, zamišljenega za daljšo dobo. Javnost je to delovanje dosedanje vladne koalicijske sprejela z intereso in ga je odobraval. Klub temu ne bi bil že z ozirom na zunanji položaj nihče protitemu, da se razširi d sedanja vladna koalicijska na temelju svojega programa tudi na druge parlamentarne skupine. Namesto tega pa se je sestavila nova vlada, v katero nista bili povabljeni z sedel vanju stranki dosedanje koalicijske, ampak se je vlada celo postavila na način, ki se priti v navadnemu parlamentarnemu običaju. S tem se ovira nadaljno parlamentarno delo in izvedba zamišljenega delovanja. Ako pa ima nova vlada volilni mandat, je potrebno, da takoj razvise nove volitve, kar edino odzvarja parlamentarnemu načelu, garantiranemu v ustavi.« — Kakor se vidi, je komunikla zlasti glede vrnika zadnje krize rezerviran do skrajnosti in se omejuje v glavnem na ugodelitve dejstev.

— Poslanske dnevne. Poslanske dnevne ce so lepa stvar. Tristo dinarjev na dan, to je po slovenskih pojnih že lep denar, rok pohujšanja in zarezilivac. Pohujšanja in zapeljevanja pa mora biti ne zakonu konec, čim je skupščina odgodena. Konen pohujšanja s 300 Din se davkoplačevalci sicer ne bi upirali, upirajo pa se poslanci, ne morebiti ravno zaradi pohujšanja in zapeljevanja, ampak zaradi 300 dinarjev dnevnog, kar mesece na mesece že 9 tisočakov v treh mesecih pritrkati toliko. Ob tak kup pohujšanja in zapeljevanja pa tudi narodni očetje ne pridejo radi in zato smo prepričani, da bodo načelniki parlamentarnih klubov na posebni seji pri skupščinskem predsedniku sklenili, naj se pohujšanje in zareziljanje nadaljuje tudi v dobi parlamentarnih nepristojnih počitnic.

— Angleži ne verjamejo več. »Piccolo« se hudeje, da nočejo angleški listi več nasledati laškimi poročili o vojnih pripravah Jugoslavije in bere zlasti angleškemu delavskemu glasilu »Daily Herald« težke levite, ki imenuje tozadevne laške vesti naravnost izmišljotine.

— Trifković — bodoči predsednik radikalne stranke? Zagrebške »Novosti« poročajo, da bodo radikali kmalu sklicali strankni kongres, na katerem bo izvoljen za predsednika radikalne stranke Marko Trifković.

— Rusija in Švica sta se sporazumeli. Kakor znano, je Rusija radi atentata na Vorovskega dosledno odklanjala vsake stike s Švico in se ni hotela udeleževati celo mnogih važnih konferenc, ker so se te vršile na švicarskih tleh. Sedaj je prišlo v Berlinu med ruskim poslanikom Krestinskim in švicarskim poslanikom dr. Rüfenachom do sporazuma. Švica se je obvezala zadostiti vsem zahtevam sovjetov ter nakazati hčeri Vorovskega materielno podporo. S tem je konflikat odstranjen in bojkot Švice s strani Rusije ukinjen.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:
Začetek ob 20. uri zvečer.
20. aprila, sredo: Vojček. Red B.
21. aprila, četrtek: zaprto.
22. aprila, petek: Lumpacij vagabund. — Red C.
23. oktobra, sobota: Ti in jaz. Red D.
Opera:
Začetek ob pol 20. uri zvečer.
20. aprila, sredo: Figarova svadba. Red A.
21. aprila, četrtek: Madame Butterfly. Red D.
22. aprila, petek: zaprto.

Njena slika.

Olga je, ko je bilo žito v klasju, ko je klasje dozorelo in čakalo rešitve, obiskovala prijateljico, s katero se je seznanila pri neki gledališki predstavi.

Mara je bila v tistih urah najsrečnejša, zakaj ljubka prijateljica, ki jo je obiskovala, ji je bila obiskovalka — skratka vse. Z njo je hodila na izprehode; ona ji je sestavljala pisma, na zaročenca, ki je študiral na Dunaju.

Kadar je prišel čas ločitve, tedaj je spremlila Mara Olgo do predmestja. Tam sta se poslovili, želeč druga drugi sladko noč.

Mara je hitela domov in sanjnila, Olga pa je šla počasi in premišljeno skozi razsvetljene ulice, se ustavila zdaj tu zdaj tam in ogledovala bogastvo, nakopičeno v izložbah.

»Kaj mi pomaga lepota,« si je mislila, »ko je danes lepota svetu zadnje, ko hočejo vsi le zlato — rumeno, lesketajoče zlato.«

In v duhu je stala doma pred zrcalom, se ogledovala v zrcalu, popravljala nakit, ki ga je hotela, oblekla si lepo modrosvileno ob-

leko in šla tja, kamor jo je vedel zadnjikrat Ivo...

IV.

Kje je zelena livada, kje pomaladni gozd, kje so dnevi veselja?

Izumrlo je vse: park, poljana in gozd. Le tupatam, v jasni noči, ko se opro tankosrebrni lunini žarki v samevajoče, se čuje tajinsko govorjenje, se zaziblje osamel, oveli listič in otožno pogleda v prazno — pusto okolico.

Zaziblje se — ziblje se; končno pade in se ustavi pri bratih in sestrah, ki ne čakajo več odrešenja...

Pozen čas je bil. Rdečebarnvi solnčni žarki, zadnji žarki zahajajočega solnca, so se kradli v izmrli park. V tistem času je prišla Olga sama na grobišče in zrla vprašujoče v praznino.

Zdelo se ji je, da je slišala neke roganje. Ozrla se je naokoli, končno pa se je pomirila in se znova zagledala v praznino, gledala vprašujoče, pričakujoča nečesa.

Tedaj pa se je zazibalo drevje, završalo je v vršcih, padali so poslednji listi, padali

počasi, in veter jih je prinašal pod Olgine noge.

Zasmejala se je Olga; smejala se je in z njo se je smejala vse.

Vse se je regalo, ona sama se je rogala, rogala se je sama sebi, čeprav ni vedela zakaj...

Padale so cvetke, vsahnili so cvetovi, Olga sama je hodila po krizantemah in astrah, zavrgla jih je nekoč in danes išče cvetove, išče krizanteme in astre in ne zaveda se, da je že pozna jesen, da ni več v poletju...

V.

Prav narahlo, v ubranih glasovih so udarjale bele snežinke na moje okno. Ob večernih urah sem mnogokrat zrl skozi okno in ogledoval smreko, ki je nemo in tiho stala in sprejemala bele mačice, ki so se kupile na njenih vejah, da so se lete šibile pod pezo nepoklicanih gostov.

Večer je bil. Vsepovsodi jasnina in ta me je izvabila v mesto.

Vrvenje, metež, ropot, klici in kriki — vsemogoče sem videl in slišal. Mnogo obrazov sem srečaval; šli so mimo mene ne me-

neč se zamé, in zopet pogledali smo si v oči in tupatam sem videl vabljiv smehljaj, prosil obraz in to vse le zaradi kruha, le zaradi življenja, zaradi nesrečnega biti...

In kje, kdaj sem videl tisti žalostno-prosni obraz?

Nasproti mi je prišlo dekletce: upalih lic, vdratih oči, ki so zrlé prosee, ki so klicale: Pojdi, hodi za menoj, osrečiti te hočem, samo živeti me pusti, — življenja mi daj!

Šla je dalje. Morda je osrečila tisto noč marsikateroga — morda nikogar; morda je bil zanj naslednji dan zadnji dan stradanja v tednu...

Olga je šla takrat sedemenajst let. Preden jih je dopolnila, umrla ji so starši. Zato se je preselila k teti, živela je tam od tetine revščine in od lastnega bogastva, ki ga je prodajala orugim za denar.

Ko sem bil zadnjikrat v mestu, sem čul, da je zaposlena v hiši Breznadežne, kjer čaka odrešenja.

(Konec.)

D.

Sport.

S. K. Ilija, teniš-sekcija naznanja, da so teniš-prostori odprti. Igra je dovoljena le osebam, ki se izkažejo z izkaznico teniš-sekcije. Načrt razdelitve ur je razobešen na prostoru. Eventualni prizivi radi razdelitve ur naj se naslove na načelnika sekcije. — Načelnik.

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilija« v Ljubljani in kolesarsko društvo »Sora« v Št. Vidu nad Ljubljano razpisujeta za dne 1. maja t. l. skupno »Spomladansko otvoritveno medklubsko dirko« na progi Št. Vid—Medvode in obratno. Start in cilj pri km 4.200, pred gostilno g. Sušteršiča pri »Slepem Janezu«.

Prijave sprejemata g. Fran Ogrin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14 in g. Fran Trapežar, Št. Vid nad Ljubljano. Zaključek prijav je nepreklicno dne 28. aprila ob 18. uri. Kasneje dole prijave se sprejemajo proti dvojni prijavnini.

Bratski klubi se naprošajo, da čim prej prijavijo člane k dirki, da se zamoreje pravočasno sestaviti startne liste. Po dirki razdelitev nagrad in spornih veselica z koncertom na vrtu g. Sušteršiča.

Odbor »Ilija« in »Sora«.

Nogomet. Vazne inozemske nedeljske tekme. Avstrija premaga Ogrsko pred 45.000 gledalci s 6 : 0. Ogrski team, ki je bil več let najhujši tekmelec Avstrije, je igral v tej tekmi popolnoma inferiorno vlogo, dočim so Dunajčani krasno predvajali moderno kombinacijsko igro. Brezobzirno, naravnost brutalno je igral pri Ogrih Fogl III. Ko so morali Dunajčani Sindelar, Weiss in Rappan hitro eden za drugim zapustiti igrišče je bilo razpoloženje med publiko proti Ogru, ki je povzročil poškodbe neavdeiranih igralcev že zelo opasno. Poročilo o tem težkem porazu je vplivalo v Budimpešti naravnost porazno. Proti večeru se je nabralo več tisoč ljudi, ki so hoteli demonstrirati proti Avstriji, toda policija na konjih jih je razgnala. — V Gradcu se je vršila tekma Dunaj : Gradec 3 : 1. — Urugvajski Penarol je bil v Monakovem pred 30.000 gledalci porazen; vendar so Urugvajci igrali zelo fair ter je napravl njih nastop najboljši utis. — Dunajski

Wacker in Rapid sta podlegla v Brnu, prvi napram Zidenčani 4 : 2 (1 : 1), drugi proti Moravski Slaviji 4 : 1 (1 : 1). — V Budimpešti je premagalo ogrsko izborno moštvo jugoslovanski team 3 : 0.

Avstrija. Johnny Weissmüller je zopet postavil svetovni rekord v prostem stilu na 500 y. Baje je zboljšal dosednji rekord Arne Borga od 5 : 314 na 5 : 28. 4. — Nemški plavalec na d. lge proge Oto Kemmerich je prav pridno treniral. V soboto je stopil v vodo in je plaval nepretrgoma več ko 30 ur. Pravijo, da je s tem ustvaril nov svetovni rekord, toda dosedaj še ni v tej panogi registriran noben svetovni rekord.

Gospodarstvo.

BORZE.

Ljubljana, 19. aprila. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 86.10—87 (86.50), vojna škoda 339 do 340, zastavni in komunalne Kranjske 20 do 22, Celjska posojilnica 195 : 197, Ljubljanska kreditna 150 : 0, Merkantila 99—100, Prašedion 850 : 0, Kredilni zavod 160 : 170, Trbovlje 0 : 450, Vevče 135 : 0, Stavbna 55 : 65, Šešir 104 : 0. — Blago: Tendence neizpremenjena. Zaključenih 7 vagonov lesa.

Zagreb, 19. aprila. Devize: Newyork ček 56.75—56.95, London 276.20—277, Pariz 222.75—224.75, Curih 10.94—10.97, Praga 168.30—169.10, Italija 282.644—284.044, Berlin 1350.5—1353.5, Dunaj 800.5—803.5, Budimpešta 994.16—997.16.

Curih, 19. aprila. Beograd 9.13, Newyork 519.875, Pariz 20.3625, London 25.25, Milan 25.975, Berlin 123.2125, Praga 15.40, Dunaj 73.10, Solija 3.75, Bukarešta 3.20, Varšava 58, Budimpešta 90.70.

To in ono.

TOBAK IN LJUBEZEN.

V registru grehov plemenitega zelišča, ali kakor bi rekel Kranjčec »božje travičice«, tobaka, vzoudi pozornost zlasti neka njegova

lastnost, o kateri si narodni higijeniški še niso na jasnem ali je ta lastnost gréh ali pa čednost. Tobak škoduje namreč oplojevalni volji in sili ljudi. Z drugimi besedami povedano: tobak je angel varuh morale v asketskem smislu besede. Farmakologično definirano: nikotin je anafrodisično sredstvo, nasprotno sredstvu za ljubezen, tobak krči ljubezen, jo uničuje. Neki šalji psihoanalitik si je tolmačil radi te farmakološke cigaretnine lastnosti tudi nevoljo zvestih ženic nad prestrašnim kajenjem — možikov.

Toda anafrodisična lastnost tobakovih listov se ne izraža samo v vlogi blažilnega sredstva v ljubavni bolečinah, cigareta ne ohladi samo srčne ljubezni, nego škoduje tudi podrejenim ljubezenskim organom. Tako uči statistika, da tobačne delavke zelo trpe radi prezgodnjih porodov. Toda škoda izuči človeka in danes že vemo, da so statistike bolj lažjive, kakor luna mendax. In tako so se hoteli ljudje o tem natančneje prepričati. Toda kako, to je sedaj vprašanje. Kakva anketa je še manj zanesljiva, kakor pa statistika. Kaj nam ostane torej drugega, kakor da vprašamo preizkušeni orakelj moderne znanosti: podgano.

In res, fiziolog Friedberger je to storil; vtaknil je podganam ženskega spola cigarete v gobce in živalice so kmalu kapirale zakaj gre. Kadile so kot Turki! Podgane, ki kadile! Toda kadilsko omizje v podganji kletki je kmalu doletel grozen konec. Temnejša stran življenjskih sladkosti se je pojavila nenadoma; ne da bi jo kdo klical. Podganji kadilkam je postalo slabo in polovica jih je poginila že med kajenjem. V podganji kletki niso tako natančni gleda snage, mogli bi reči še kaj več, toda drugi polovici cenjenih podganskih kadilk pa se ni kajenje prav nič poznalo. Če jih ne bi medtem že secirali, bi živle še dandanes. Pri seciranju pa so dognali, da ni tobačna orgija prav nič škodovala njihovim spolnim žlezam. Če moremo kar tako sklepati iz podgan na človeka, potem je gotovo, da cigareta ne škoduje oplojevanju. To pa velja le za samice. Moški organi so pokazali pri poizkusu z živalmi, da so mnogo bolj občutljivi. Seveda more pri človeku le največje pretiravanje z nikotinom, zlasti če ga združimo še s kakim dru-

gim opojnim strupom, dovesti do jalovosti in neplodnosti.

Anafrodisično vpliva srednja količina pokajenih cigaret le na duševne faktorje. Cigareta je vendar voljno nadomestilo in prav dober del erotične sile je utolažen z gibi in občutki na ustnicah, ko kadimo cigareto. To pa nima nič skupnega s farmakološkim učinkovanjem nikotina ter je za to uporabljiva tudi cigareta z malim odstotkom nikotina. (Cigarete brez vsakega nikotina sploh niti).

S tem pa nikakor niso odstranjene nevarnosti nikotina. Nikotin je najmočnejši strup in ga prekaša v tem le še pruska kislina. To nam pove zlasti slučaj, ki bi ga morala poznati vsaka mati. Oče je pustil na mizi svojo gorečo pipo in odšel za nekaj minut iz sobe. Dveletni otrok, ki je ostal brez nadzorstva v sobi, se je hotel poigrati »papanas«, pene-mal je očeta in srkal dim iz pipe. Otrok je bil čez dve uri mrlič. Naravnost nedopustno je, jemati otroke ali celo dojenčke v zadimljene lokale. Dojenčku zadostuje le, da ostane dvajset minut v zelo zadimljenem lokalu in že zbolí na težkem, smrtonemarnem nikotinskem zastrupljenju.

Tu je dovolj dela za številna antinikotinska društva. Ni jim treba diskreditirati samih sebe s tem, da napihujejo naravnost smešna pretiravanja o nevarnostih tobaka, ki preti odraslim in o katerih vsak kadilec iz lastne skušnje, da niso resnična. Ni treba izpodkopavati ugleda znanosti z očitveno nalašč zato slabiciranimi statistikami, temveč je treba zaklicati v svet ono, kar je res nujno potrebno: na vlaku, v gostilni, v kavarni in doma — čuvaj otroke pred nikotinom!

: Neverjetna pripovedka. Neki mladenič se je kopal zvečer ob mesečini v jezeru. Tedaj je prišlo mimo slučajno dekle, ki jo je mladenič oboževal, njegov ideal. Dekle se je ustavilo na obali in se jelo z mladeničem pogovarjati. Mladenič je s svojim idealom duhovito kramljal, ali začela ga je stoečega v vodi vedno huje zebsti. Rad bi bil šel iz vode, toda bil je gol. Ni si upal opozoriti svoj ideal, da naj pogleda za trenutek na drugo stran, ali da naj gre malo dalje. In ker se ideal ni premaknil z obale, se je junaki mladenič rajé potopil, kakor da bi bil užalil svoj ideal v sramežljivosti...

Viggo Cavling:

Školjka

Ni govoril resnice. To je vedel. Razločno je čutil vso puhlost svojih besed. Čital je to tudi na finem, ironičnem smehljaju ministrskega predsednika in je vedel, da dvomijo o tem še drugi. Toda čestitke in topla ozračje zbornice je pregnalo te črnogledne misli. Njegova spretnost je bila ono, kar ga je dvignilo kvišku. Vse se mu je posrečilo, ker je hotel to on! Vzrok in učinek! Peč gori le tedaj, če jo dobro kurimo s premogom. Vse je dosegel le s poštenim delom. In vendar...

Avtomobil zahrope in naenkrat umolkne ter obstane tiho na hampsteadskem hribu.

Začuden se obrne. Bilo je ravno na onem mestu, kjer mu je pred petdesetimi leti dal dobri starec školjko. Nasmehnil se je. Mnogo se je od tedaj že zgodilo, odkar je prejel školjko. Kot otrok je verjel v čudežno moč tega amuleta, kot mladenič je že dvomil, kot starec pa se je temu smejal. In vendar ga je

školjka stalno spremljala celo polovico stoletja. Nosil jo je kot obsek v majem možničku za vratom in jo skrbno čuval.

Segel je z roko v oprsje, izvlekel školjko in se prezirljivo nasmehnil: »Sedaj je ne rabim več,« je zamrmral in jo z vso silo vrget proč.

Globoko dol je žarel v mehki večerni svetlobi London. V megli so svetile ceste. Iz železniških kolodvorov je bilo čuti bučanje vlakov, ki so prihajali in odhajali. Daleč zdaleč v temi je tekla Temza z mnogimi parniki, tuljenje njihovih sireh se je spajalo z neprestanim hrumom in šumom velemezta. Nad Londonom je ležala s premogovim prahom nasičena neprodina megla, kakor ogromna blazina iz saj in dima, dušeca mora, ki je ravno tako visela nad obsežnimi parki, kakor nad kamenitimi puščavami Whitechapla.

Kaj je storil? Od groze se je zdrznil. Ali ni usmrtil najboljšega v sebi — ali ni v svoji blaznosti vrget od sebe proč svoje mladosti, vere in nad?

Na obraz se mu je vlegla mrtvaška krin-

ka, na ramenih je čutil močen pritisk, ki ga je potlačil na usnjati avtomobilov sedež. Planil je kvišku in si otrl čelo, da bi tako prepodil vizije, ki so vstajale pred njim.

Videl je svojo temno, opotekajočo se bodočnost, videl je postavo, ki se peha kvišku s sklonjenim hrbtom in s poševnim pogledom, moža, katerega dejanja imajo na sebi pečat suženjstva, videl je samega sebe, da, samega sebe, brez mladosti, brez vere, brez nad.

Omamljen zapre oči. Zdelo se mu je, kakor da ga hoče pogoltniti veletok puščavskega peska, neusmiljeno, košček za koščkom. Sedaj mu je segal pesek že do pasu in vedno bolj je naraščal, mu mašil usta, bil v nos in ušesa in ga sleglil.

Mora dalje. S trudnimi rokami je zgrabil za krmilo in pognal avtomobil. Počasi je prevozil višino. Tako počasi. Nikamor več se mu ni nudilo — moč, sijaj in bogastvo ga je zapustilo.

Visoko gori na grebenu griča je videl svojo hišo Verman Towers, vso v sijaju in razsvetljeno z električnimi žarnicami od vrha do tal. In pred vhodom je stala njegova žena, krasna gospa Alicia. Čakala ga je, da bi ga pozdravila. Ko pa je zavozil avtomobil avtomobil skozi vhod, je videla sklonjeno postavo z upognjeno glavo. V trenutku jo je navdala globoka bridka resnica, da kogar zapusti sreča, se ga polasti nesreča.

Smehljaj, ki je žarel na njenem licu, je usahnil, beseda na njenih ustnicah ji je otrpnila in gospa Alicia se je skrila v senci.

Ne da bi opazil svojo ženo, nem in mračen je stopil Alfred Keene v svoj ognjeni grač. Spomnil se je najmanjših podrobnosti svojega življenja. Medtem, ko je s sklonjeno glavou prepišljeval, so mu roke nemirno in zmedenotipale po prsih in iskale tolažilno školjko.

(Konec.)

Cariniko posredniški in špedicijski bureau

GROM

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41
Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spainih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Najpripravnejša

 Josip Petelinca

šivalni stroji in kolesa

Znamke GRITZNER, ADLER, PHONIX - prostim tekom (Freilauf), pnevmatika, olje ter posamezni deli (najnovejše opreme).

Edino le v Ljubljani, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Telefon 2915. Najnižje cene, tudi na mesečna odplačila.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača 30 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Oddajo se
s 1. julijem t. l. 3 sobe, primerne za zdravnik ali za pisarne. Naslov pove uprava lista.

Moderna knjižnica
izhaja v zvezkih.
1. zvezek: Milan Pugelj: Novele in ertice. 32 strani. Vsak zvezek stane 4 Din in se dobi v Tiskarni »Slovenija« v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Kontoristinja
samostojna moč, vešča knjigovodstva, korespondence, stenopisja in strojepisja, išče službe. Po nudi prosi na upravljalni listi pod značko »Vetletna praksa«.

Simon Klimatek
LJUBLJANA.
Selenburgova ulica št. 6
de po najnovejši modizdeluje obleke za gospodine zmernih cenah. Vlogi ima vedno največječeško in angleško sukno.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. Telefon št. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Naročajte „Nar Dnevnik“

OGLASUJTE NARODNEM DNEVNIKU!

STAMPILJE
pečate

gravestvo, etikete

SITAR & SVETEK

LJUBLJANA

Drva - čebin

Wallava 1/II. - Telef. 58

Zastonj - spalno sobo

novo kompletno dobite pri tomboli »Dom ubogih« na velikonočni ponedeljek. — Srečke v trafikah ali za družbi pisarni. »Mojmir«: Maribor, Koroška c. 10-1.

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23

TRG. IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVZNIKA. * TELEFON. ŠT. 2552.

Izdajatelj: Aleksander Zelesnikar. — Urejuje: Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.